

Social- och hälsovårdsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om tillämpning av Europeiska unionens lagstiftning om samordning av de sociala trygghetssystemen och 2 § i lagen om Pensionsskyddscentralen

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om tillämpning av Europeiska unionens lagstiftning om samordning av de sociala trygghetssystemen och 2 § i lagen om Pensionsskyddscentralen (RP 107/2020 rd): Ärendet har remitterats till social- och hälsovårdsutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- konsultativ tjänsteman Henna Huhtamäki, social- och hälsovårdsministeriet
- utvecklingschef Jaana Rissanen, Pensionsskyddscentralen
- jurist Jonna Salmela, Folkpensionsanstalten
- verksamhetsledare Niina Jussila, Arbetslöshetskassornas Samorganisation rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Dataombudsmannens byrå
- UF-centret
- Olycksfallsförsäkringscentralen
- Sysselsättningsfonden.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om tillämpning av Europeiska unionens lagstiftning om samordning av de sociala trygghetssystemen och lagen om Pensionsskyddscentralen ändras. De föreslagna ändringarna innehåller preciseringar i socialförsäkringsinstitutionernas uppgifter vad gäller genomförande av Europeiska unionens lagstiftning om samordning av den sociala tryggheten. Pensionsskyddscentralen föreslås få fler uppgifter för att utfärda intyg över tillämplig lagstiftning samt i ärenden om undantag.

Under 2020 kommer medlemsstaterna stegvis att övergå till elektroniskt informationsutbyte i genomförandet av Europeiska unionens lagstiftning om samordning av de sociala trygghetssystemen.

Betänkande ShUB 22/2020 rd

men. Det betyder att de successivt övergår från att bygga upp informationssystem till att driva och utveckla systemen. Elektroniska meddelanden kommer att överföras via en kontaktpunkt som är förlagd till Folkpensionsanstalten. I förslaget ingår ändringar i bestämmelserna om kontaktpunktens informationssystemtjänst. Ändringarna avser tjänster i den uppbyggda kontaktpunktens informationssystem och avtal som Folkpensionsanstalten har ingått om användningen av tjänsterna. Vissa bestämmelser behövs inte längre när den allmänna dataskyddsförordningen har trätt i kraft och ramavtalet om informationssystemtjänsten vid kontaktpunkten har införts.

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2021.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Genom lagförslagen preciseras uppgifterna och befogenheterna för de institutioner som genomför EU-lagstiftningen om samordning av den sociala tryggheten. Det elektroniska systemet för informationsutbyte EESSI (Electronic Exchange of Social Security Information) införs stegvis i år. Informationen förmedlas via nationella kontaktpunkter. Den kan gälla exempelvis personers arbete, boende, förmåner och försäkringar när personerna har rört sig mellan länder som tillämpar EU-lagstiftningen och detta inverkar på förmåner som betalas av andra länder. Bestämmelserna om den kontaktpunkt som är förlagd till FPA i Finland uppdateras bland annat så att de motsvarar bestämmelserna i den allmänna dataskyddsförordningen.

Det går att ansöka om undantag från bestämmelserna om tillämplig lagstiftning i den så kallade grundförordningen om samordning av de sociala trygghetssystemen (2004/883, EU) eller i överenskommelsen om social trygghet mellan Finland och Förenta staterna. Enligt lagförslaget ska Pensionsskyddscentralen i fortsättningen fatta ett överklagbart beslut i ärenden om undantag. Tack vare ändringen kan ärendena behandlas mer jämlikt samtidigt som e-tjänsterna uppfyller de krav som ställs på dem.

Utskottet föreslår att riksdagen godkänner lagförslagen utan ändringar.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Social- och hälsovårdsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 1 och 2 i proposition RP 107/2020 rd utan ändringar.

Betänkande ShUB 22/2020 rd

Helsingfors 7.10.2020

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Markus Lohi cent
vice ordförande Mia Laiho saml
medlem Pekka Aittakumpu cent
medlem Kim Berg sd
medlem Anna-Kaisa Ikonen saml
medlem Arja Juvonen saf
medlem Noora Koponen gröna
medlem Veronica Rehn-Kivi sv
medlem Minna Reijonen saf
medlem Hanna Sarkkinen vänst
medlem Heidi Viljanen sd
medlem Sofia Virta gröna
ersättare Mikko Ollikainen sv.

Sekreterare var

utskottsråd Harri Sintonen.